

NR
4
2013

INFORMATOR KATOLICKI

Zakończenie
Roku Wiary

s. 3

Służba Ochrony
Praw Dziecka w Norwegii

s. 8

Caritas Norge
Akcja adwentowa 2013

s. 16

Podróż wiary

Zakończyliśmy niedawno Rok Wiary, ale nasza podróż wiary z Bogiem trwa nadal. Jest to czas podziękowań ale także, by spojrzeć na to, co otrzymaliśmy i wykorzystać jako inspirację i pomoc w dalszym życiu.

Dziękuję, bardzo dziękuję, serdecznie dziękuję, bardzo miło z twojej strony... To są słowa, które słyszymy bardzo często. Gdy inni ludzie robią dobre rzeczy dla nas, chcemy im za to podziękować i okazać naszą wdzięczność. Większość rzeczy, za które dziękujemy możemy zobaczyć, dotknąć.

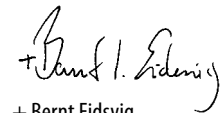
Jednak wiele razy tak się zdarza w naszym życiu, że ludzie czynią dobre

rzeczy dla nas, a my nie możemy ani ich dostrzec ani doświadczyć. Może to być miłość, którą otrzymujemy od naszych rodziców i przyjaciół, czy pomoc ze strony bliźniego. Często nie jesteśmy w stanie dostrzec tych rzeczy. Są też często ludzie, którzy nas kochają a my nie potrafimy tego zobaczyć. Czy mamy dziękować tym ludziom za to, że są i za to, co robią dla nas?

Tak samo jest z Bogiem. Większości darów jakie otrzymujemy od Niego nie możemy ani zobaczyć ani dotknąć. Otrzymujemy niezliczone dary i błogosławieństwa od Boga w naszym codziennym życiu. Właśnie zakończyliśmy Rok Wiary, piękny dar, który otrzymaliśmy od Boga. Jest to dobry czas dla nas, aby zobaczyć i rozpoznać wszystkie

błogosławieństwa, które otrzymaliśmy. Przywołać na pamięć wszystkie te dobre rzeczy, które dostaliśmy od Boga w tym Roku, zarówno te widzialne jak i niewidzialne. Zdajemy sobie bardzo dobrze sprawę, że nasza wiara otrzymała nową świeżość, nowe życie w tym Roku Wiary.

Mimo tego, że Rok Wiary dobiegł końca, podążamy dalej naszą własną drogą wiary w Boga. Może zachęta i siła, które otrzymaliśmy poprzez ten Rok pomogą nam iść dalej naprzód. Kontynuujemy więc z radością naszą wędrówkę wiary z Bogiem.

+ Bernt Eidsvig

Papieskie intencje Apostolstwa Modlitwy na 2013/2014 rok

Grudzień 2013

Ogólna: Aby dzieci, które zostały porzucone lub padły ofiarą przemocy w jakiegokolwiek formie, znalazły potrzebną im miłość i opiekę.

Misyjna: Aby chrześcijanie, oświeceni światłem wcielonego Słowa, przygotowali ludzkość na przyjście Zbawiciela.

Styczeń 2014

Ogólna: Aby był promowany autentyczny rozwój gospodarczy, szanujący godność wszystkich ludzi i wszystkich ludów.

Misyjna: Aby chrześcijanie różnych wyznań mogli podążać do jedności, której pragnie Chrystus.

Luty 2014

Ogólna: Aby mądrość i doświadczenie osób w podeszłym wieku były uznawane w Kościele i w społeczeństwie.

Misyjna: Aby kapłani, zakonnicy i świeccy wielodusznie współpracowali w misji ewangelizacyjnej.

Informator Katolicki

ik@katolsk.no

Wydawca:

Oslo katolske bispedømme
Akersveien 5
0177 Oslo
tel.: 23 21 95 00
faks: 23 21 95 01

Redaktor:

Karol Michalczuk
Akersveien 5
0177 Oslo

Redakcja:

Nasjonalsjelesorgen

Druk:

Frode Fjellberg AS
Nakład: 27.800 egz.

Wydanie zamknięte: 25.10

Następne wydanie: marzec 2014

Termin nadsyłania materiałów: 14.02

Zdjęcie na okładce: Jeden z fresków Giotta w bazylice św. Franciszka w Asyżu.

Zakończenie Roku Wiary

24-go października z udziałem ponad 60 tys. wiernych z całego świata, zgromadzonych na placu św. Piotra w Rzymie rozpoczęła się pod przewodnictwem papieża Franciszka Msza św. z okazji uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata. Wraz z zakończeniem roku liturgicznego zakończył się również w Kościele Rok Wiary ogłoszony przez papieża Benedykta XVI w październiku 2012 r.

Na zakończenie Mszy św. papież Franciszek przekazał swoją pierwszą adhortację apostolską „*Evangelii gaudium*” - „*Radość Ewangelii*”. Stanowi ona podsumowanie zgromadzenia zwyczajnego Synodu Biskupów nt. nowej ewangelizacji.

W związku z zakończeniem Roku Wiary po raz pierwszy publicznie zostały wystawione relikwie św. Piotra i które są przechowywane pod głównym ołtarzem bazyliki św. Piotra.

W ciągu ostatnich 13 miesięcy ponad 8,5 mln katolików pielgrzymowało z całego świata do Rzymu z okazji Roku Wiary. Jego tematyka miała sprzyjać ożywieniu wiary oraz życia chrześcijańskiego i kościelnego zwłaszcza w niegdyś katolickich, a teraz uległych sekularyzacji krajach zachodnich. Według zamierzeń papieża Benedykta XVI, Rok Wiary miał być okazją do autentycznego i nowego nawrócenia do Jezusa Chrystusa oraz powtórnego zaangażowania misyjnego na rzecz nowej ewangelizacji. Miał rozbudzić w wierzących dążenie do osobistego spotkania z Chrystusem oraz do wyznawania wiary na nowo z ufnością i nadzieją.

Rok Wiary rozpoczął się 11 października 2012 roku. Właśnie mijало bowiem 50 lat od inauguracji obrad Soboru Watykańskiego II i 20 lat od publikacji posoborowego Katechizmu Kościoła Katolickiego. W jego obchody wpisało się mocno XIII zwyczajne zgromadzenie Synodu Biskupów na temat: „*Nowa ewangelizacja dla przekazu wiary chrześcijańskiej*”, które obradowało od 7 do 28 października 2012 r. w Watykanie. Na obchody Roku Wiary złożyło się szereg spotkań m.in. z seminarzystami, młodzieżą, ruchami kościelnymi i stowarzyszeniami, rodzinami oraz liturgii, pielgrzymek, kongresów, koncertów, wystaw. //

Chrystus Pantokrator – mozaika z XII wieku w apsydzie katedry w Cefaliu
Wikimedia Commons

Jezus jest centrum naszych pragnień, radości i zbawienia.

Homilia z Mszy św. w Watykanie z okazji uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata.

Dzisiejsza uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata, stanowiąca ukoronowanie roku liturgicznego, oznacza również zakończenie Roku Wiary, ogłoszonego przez papieża Benedykta XVI. Ku niemu bieżąco nasze myśli pełne miłości i wdzięczności. Poprzez tę opatrznościową inicjatywę dał nam on możliwość ponownego odkrycia piękna tej drogi wiary, rozpoczętej w dniu naszego chrztu, która uczyniła nas dziećmi Bożymi i braćmi w Kościele. Ostatecznym celem tej drogi jest pełne spotkanie z Bogiem, podczas którego Duch Święty nas oczyszcza, wynosi, uświęca, abyśmy mogli wejść do szczęścia, jakiego pragnie nasze serce.

Chciałbym również skierować serdeczne pozdrowienie pod adresem obecnych tutaj patriarchów i arcybiskupów większych katolickich Kościołów wschodnich. Przekazanie sobie znaku pokoju, którego z nimi dokonam, pragnie przede wszystkim oznaczać uznanie Biskupa Rzymu dla wspólnot, które wyznały imię Chrystusa z przykłądną wiernością, za którą często musiały drogo zapłacić.

Podobnie za ich pośrednictwem pragnę dotrzeć poprzez ten gest do wszystkich chrześcijan mieszkających w Ziemi Świętej, Syrii i na całym Wschodzie, aby

uzyskać dla wszystkich dar pokoju i zgody.

Motywy przewodnim usłyszanych przez nas czytań biblijnych jest centralne miejsce Chrystusa. Chrystus jest w centrum. Chrystus jest centrum. Chrystus centrum stworzenia, Chrystus centrum ludu, Chrystus centrum historii.

1. Apostoł Paweł daje nam bardzo głęboką wizję centralnego miejsca Chrystusa. Przedstawia Go jako pierwotnego wobec każdego stworzenia: w Nim, przez Niego i dla Niego zostało wszystko stworzone. On jest centrum wszystkich rzeczy, jest ich początkiem. Bóg dał Mu pełnię, całość, aby w Nim wszystko pojednać ze sobą (por. 1,12-20).

Obraz ten pozwala nam zrozumieć, że Jezus jest centrum stworzenia. Z tego względu człowiek wierzący, jeśli takim pragnie być, musi uznać i przyjąć w swym życiu owe centralne miejsce Jezusa Chrystusa, w myśli, słowie i czynie. Gdy gubi się owe centralne miejsce, bo jest ono zastępowane czymś innym, wynikają z tego jedynie szkody dla otaczającego nas środowiska i dla samego człowieka.

2. Chrystus jest nie tylko centrum stworzenia, ale także centrum Ludu Bożego. Jest właśnie tu i teraz w centrum nas. Jest tutaj obecnie w Słowie i będzie na ołtarzu, żywy, obecny pośród nas, Jego Ludu. Ukazuje nam to pierwsze czytanie, w którym opowiedziano o dniu, kiedy pokolenia izraelskie przybyły do Dawida i wobec Pana namaścili go królem nad Izraelem (por. 2 Sm 5,1-3). Poprzez poszukiwanie idealnej postaci króla ludzie ci poszukiwali samego Boga: Boga, który stałby się bliskim, który by się zgodził dołączyć do drogi człowieka, który stałby się ich bratem.

Chrystus, potomek króla Dawida, jest „bratem”, wokół którego tworzy się lud, który troszczy się o swój lud, nas wszystkich, za cenę swego życia. W Nim jesteśmy jedno, jeden lud, zjednoczeni z Nim dzielimy tę samą drogę, ten sam los. W Nim mamy swą tożsamość jako lud.

3. I wreszcie Chrystus jest centrum historii ludzkości i każdego człowieka. Jemu możemy przedstawić radości i nadzieje, smutki i niepokoje, z których utkane jest nasze życie. Gdy Jezus jest w centrum,

to rozjaśniają się nawet najciemniejsze momenty naszego życia i daje On nam nadzieję, jak to się dzieje z dobrym łotrem w dzisiejszej Ewangelii.

Podczas gdy wszyscy inni zwracają się do Jezusa z pogardą - „Jeśli jesteś Mesjaszem, Wybrańcem Bożym, wybaw samego siebie, schodząc z krzyża” - to ów człowiek, który w życiu się pogubił, na samym końcu skruszony łgnie do Jezusa ukrzyżowanego, błagając „wspomnij na mnie, gdy przyjdiesz do swego królestwa” (Łk 23,42). A Jezus mu obiecuje: „Dziś ze Mną będziesz w raju” (w. 43). Jezus wypowiada jedynie słowo przebaczenia, a nie potępienia. Kiedy zaś człowiek znajduje odwagę, by poprosić o to przebaczenie, to Pan nigdy nie pozwala, aby taka prośba została odrzucona.

Dziś wszyscy możemy pomyśleć o historii naszego życia, o naszej drodze. Każdy z nas ma swoją historię. Każdy z nas ma także swoje błędy, swoje grzechy, swoje chwile szczęśliwe i ciemne. Dobrze jeśli pomyślimy dzisiaj o naszej historii i spojrzymy na Jezusa, mówiąc z serca i wiele razy, ale z serca, w milczeniu, każdy z nas: „Wspomnij na mnie o Panie, teraz gdy jesteś w swoim Królestwie! Jezu, wspomnij na mnie, bo chcę stać się dobrym, dobrą, ale nie mam sił, nie potrafię. Jestem grzesznikiem! Ale wspomnij na mnie, o Jezu, możesz na mnie wspomnieć, bo jesteś w centrum, bo jesteś właśnie w swoim Królestwie”. Wspaniale! Uczyńmy to dziś wszyscy, każdy w swoim sercu, wiele razy. „Wspomnij na mnie o Panie, który jesteś w centrum, który jesteś w swoim Królestwie”.

Obietnica Jezusa dana dobremu łotrowi daje nam wielką nadzieję: mówi nam, że łaska Boża jest zawsze obfitsza, niż modlitwa, która o nią prosiła. Pan daje zawsze więcej, niż to, o co jest proszony, jest bardzo hojny: prosisz Go, aby wspomniał na ciebie, a On prowadzi cię do swego królestwa! Jezus jest właśnie centrum naszych pragnień, radości i zbawienia.

Prośmy Pana, aby o nas pamiętał, będąc pewnymi, że dzięki Jego łasce będziemy mogli mieć udział w Jego chwale w Niebie. Idźmy wszyscy tą drogą.

Jednym z najważniejszych wydarzeń, które wpisane zostało w obchody Roku Wiary w Norwegii, była pielgrzymka do Rzymu połączona ze wspomnieniem św. Olafa 16-go października. Wzięło w niej udział około 250 osób z wielu parafii z całej Norwegii, na czele z naszymi dwoma biskupami.

Program obejmował powitalną kolację w sobotni wieczór, Msze św. (na placu św. Piotra, w Kolegium Teutońskim, bazylice św. Piotra i przy ołtarzu św. Olafa w kościele San Carlo al Corso),

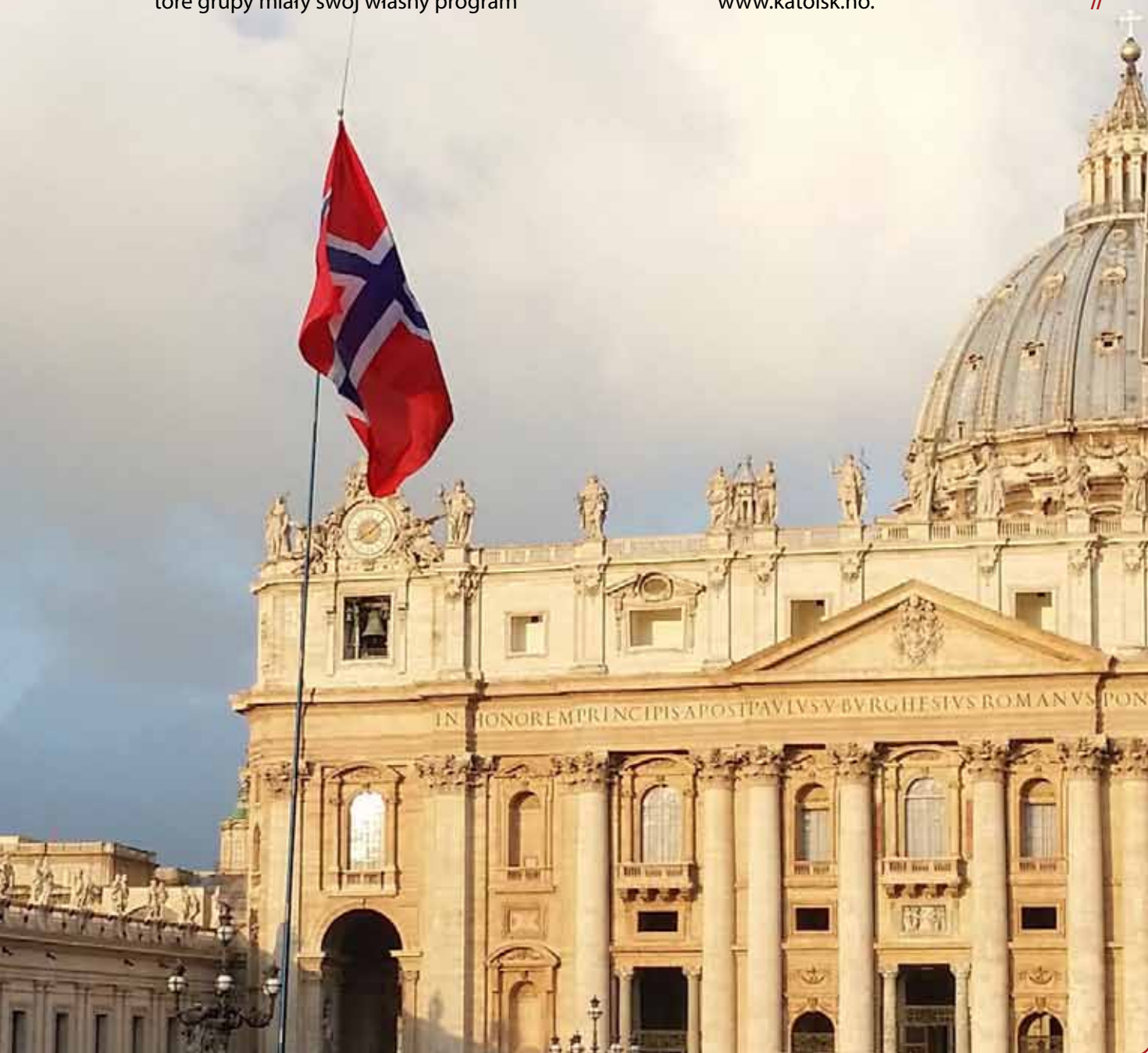

gawka z pielgrzymki do Rzymu

papieską audiencję na placu św. Piotra, zwiedzanie miasta (przewodnikami grup byli Kristin Blikrud Aavitsland -historyk sztuki i badacz, s. Anne Bente Hadland i diakon Egil Mogstad), wykład ks. biskupa Bernta Eidsviga na temat wiary („Tro i en brytningstid”) nabożeństwa oraz pożegnalną kolację w Papieskim Uniwersytecie Świętego Tomasza z Akwinu (Angelicum). Chór młodzieżowy z parafii św. Olafa z Oslo wzbogacił liturgię w bazylice św. Piotra w poniedziałek rano oraz w San Carlo we środę. Niektóre grupy miały swój własny program

pobytu i można było wybrać w ilu wspólnych punktach programu chce się uczestniczyć.

Podczas audiencji z papieżem 16-go października grupa z Norwegii była jeszcze bardziej liczna dzięki uczniom i nauczycielom ze szkoły św. Franciszka z Arendal, którzy później wzięli również udział we Mszy św. w kościele San Carlo al Corso przy ołtarzu św. Olafa. Zdjęcia i filmy z poszczególnych dni można znaleźć na stronie internetowej www.katolsk.no. //

Fot. Mats Tande

Podczas Mszy św. w bazylice św. Piotra

Fot. Mats Tande

Chór młodzieżowy z parafii św. Olafa z Oslo podczas Mszy św. w bazylice św. Piotra

Fot. Mats Tande

Uroczysta Msza św. w kościele San Carlo al Corso

Fot. Mats Tande

Obiad na zakończenie

Fot. Erik Andvik

Matka Boża Fatimska przed Mszą na placu św. Piotra

Ja pozostaję z wieloma mocnymi wrażeniami i przeżyciami oraz poczuciem radości i szczęścia, ponieważ Rzym jest wspaniałym miastem! Zacząłem uczyć się języka włoskiego i mam zamiar wrócić do Rzymu w przyszłym roku.

To był dla mnie wielki zaszczyt gdy zostałam poproszona o przeczytanie czytania podczas mszy w bazylice św. Piotra. Ekscytująca była wędrownka z s. Anne Bente śladami Katarzyny Sieneńskiej, odwiedzenia grobowca w ogrodzie w Kolegium Teutońskim, wysłuchać wykładu ks. biskupa Bernta, Plutselig hørte jeg begeistrede rop, og folk begynte å klappe og strekke frem kameraene sine. wziąć udział w Mszy św. w kościele San Carlo al Corso i doświadczyć na żywo audyencji z papieżem Franciszkiem. To, co było najbardziej poruszające, to wstanie bardzo wcześnie rano i powitać dzień o świcie na placu św. Piotra.

Hæge Hestnes, Trondheim

Myślę, że program wyjazdu był bardzo dobry i ubogacił naszą pielgrzymkę. Stanowimy mniejszość w Norwegii, dlatego było dobrze zebrać się w większą grupę i przy tym poznać z katolikami z innych parafii. Dodatkowo spotkaliśmy się w Rzymie, gdzie katolicy są w większości i daje się naprawdę odczuć, że należymy do kościoła powszechnego wraz z katolikami z całego świata. To wzmacnia i ubogaca naszą wiarę i poczucie wspólnoty.

Ellen Wergeland, Porsgrunn

Jednego z pierwszych dni, gdy szedłem z hotelu w kierunku placu św. Piotra i gdy zbliżałem się do celu obserwowałem jak wielu jest tam ludzi i w końcu znalazłem się w otoczeniu ludzi z wielu krajów, języków, kultur i narodowości. Było bardzo głośno i tłoczno i faktycznie czułem się trochę obco. Wtedy stało się dla mnie jeszcze bardziej jasne, że Kościół nie należy tylko do mnie i nie jest oparty tylko na zachodniej kulturze i stylu życia, ale że ja jestem częścią dużego, światowego i powszechnego Kościoła.

Byłem na placu św. Piotra na kilka minut przed rozpoczęciem Mszy św. z papieżem. nagle usłyszałem okrzyki radości i podniecenia, ludzie zaczęli klaskać i wyciągać aparaty fotograficzne. Myślałem, że papież pojawił się na miejscu przed czasem, albo przynajmniej jakieś inne znane osobistości, może prezydent lub premier. Potem zobaczyłem co było powodem tego całego zamieszania - figura Maryi przemierzała plac. To zrobiło duże wrażenie.

Erik Andvik, Bergen

To było wspaniałe doświadczenie. Była to także moja pierwsza podróż do Rzymu. To, co wywarło na mnie największe wrażenie, to pierwsze przyście na plac św. Piotra w niedzielę. Poza tym to, co mówiła Kristin na temat Rzymu i wczesnego średniowiecza było bardzo ciekawe.

Liv Renstrøm, Kristiansand

Robotnicy w winnicy Pańskiej

„Gdy wyszedł około godziny trzeciej, zobaczył innych, stojących na rynku beczynnie, i rzekł do nich: „Idźcie i wy do mojej winnicy...”

Soborowa konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen Gentium* mówi, że „Na wszystkich świeckich spoczywa zaszczytny obowiązek przyczyniania się do tego, aby Boży plan zbawienia coraz bardziej rozszerzał się na wszystkich ludzi wszystkich czasów i wszystkich miejsc na ziemi. Toteż wszędzie powinna dla nich stać otworem droga, aby w miarę sił swoich i stosownie do aktualnych potrzeb i oni także uczestniczyli pilnie w zbawczym dziele Kościoła”.

Pytanie, czy Kościół potrzebuje świeckich, wydawać by się wobec tego mogło bezzasadne, ale czy jest tak w praktyce? W jakim stopniu świeccy uczestniczą w życiu Kościoła poza uczestnictwem w niedzielnej Mszy świętej? Sytuacja różni się w znacznym stopniu w Polsce i w Norwegii. W Polsce, choć liczba rad parafialnych wzrosła w ciągu ostatnich pięciu lat z 20 do 80 % (prawie 98% parafii w diecezji tarnowskiej i lubelskiej, zaś tylko nieliczne w radomskiej czy łódzkiej)¹, jest to jednak nowość. I choć tam, gdzie rady funkcjonują i proboszczowie i parafianie są zadowoleni, badania wykazują istnienie obaw i lęków. W Norwegii rady parafialne (menighetsråd) i duszpasterska rada diecezjalna (Pastoralråd) istnieją od dawna i kolejni biskupi nie mają wątpliwości, że są one nieodzowne. W sytuacji, kiedy teren parafii jest duży, a księża nie zawsze znają w wystarczającym stopniu język, zwyczaje i przepisy prawne obowiązujące w tym kraju, istnienie rad parafialnych jest po prostu ułatwieniem i wsparciem dla proboszcza. Zawsze będzie ono jednak zależało od dobrej współpracy między proboszczem a parafianami. Zdarza się, że ksiądz uważa posiedzenia rady za stratę czasu i traktuje jej członków jak podwładnych, a nie jak odpowiedzialnych doradców. Zdażyć

się może, że członkowie rady są zbyt gorliwi, ale w końcu jest to tylko organ doradczy i odpowiedzialność za parafię, i „władza”, leży w ręku proboszcza.

Nota bene w ostatnim tygodniu października miało miejsce posiedzenie Duszpasterskiej Rady Diecezjalnej, w trakcie którego ks. Biskup Bernt Eidsvig promulgował „Pastoralplan for OKB”, czyli plan duszpasterski dla diecezji. Warto się z tym dokumentem zapoznać. Rady parafialne to jednak nie jedyne pole dla działalności laikatu. W przeciwieństwie do sytuacji w Polsce, w Norwegii nie ma tylu siostr zakonnych, które mogłyby pomagać czy to w administracji, katechezie czy utrzymywaniu porządku w kościele. Nie ma też katechetów na etatach w szkole, ale tak jak w Polsce przed rokiem 1990, katecheza prowadzona jest w salach parafialnych. Przede wszystkim przez świeckich wolontariuszy. Jedynie największe parafie mogą sobie pozwolić na opłacenie koordynatora do katechezy, który pomaga proboszczowi w organizowaniu grup katechetycznych i rekrutacji katechetów. Nie jest to sytuacja idealna, bo nie wszyscy katecheci mają gruntowne wykształcenie, ale ich wysiłki i poświęcenie wolnego czasu są godne podziwu. Katecheza prowadzona jest w języku norweskim, ale niektóre grupy prowadzą dodatkowo katechezę w języku ojczystym, np. grupa wietnamska dysponuje kilkudziesięcioma ofiarnie pracującymi katechetami i katechetkami. Nie bójmy się podjęcia katechezy po norwesku – w *Pastoralsenter* znajdziemy podręczniki, materiały (także na stronie internetowej) i możliwości kształcenia. Chcąc być świadkami Chrystusa w tym kraju musimy używać języka tubylców.

Rozejrzawszy się wśród rodaków trzeba przyznać, że coraz więcej osób angażuje się czynnie w parafiach. Na listach rad parafialnych nie brakuje polskich nazwisk². Jednak wciąż można odnieść

wrażenie, że świeccy w dużej mierze nadal są tylko po to, by „modlić się, płacić i milczeć”. Wielu zachowuje się tak, jakby w dalszym ciągu obowiązywało Prawo Kanoniczne z roku 1917, gdzie świecki traktowany był jako bierny obiekt opieki duszpasterskiej, który nie angażuje się aktywnie w życie Kościoła. Tymczasem dokumenty II Soboru Watykańskiego i zrewidowany za pontyfikatu Jana Pawła II Kodeks Prawa Kanonicznego z roku 1983, stawiają rolę świeckich w zupełnie innej pozycji podkreślając, że chrześcijaństwo – Lud Boży – są poprzez chrzest uczestnikami kapłańskiego, prorockiego i królewskiego urzędu Chrystusa.

Udział świeckich w życiu Kościoła to nie tylko udział w radach parafialnych. To także wspomaganie Caritasu a przede wszystkim wzięcie odpowiedzialności za Kościół w życiu codziennym, za kościół domowy. To modlitwa, to czytanie Pisma świętego, to katecheza z dziećmi w rodzinie, to wreszcie rozmowy nie o skandalach, którymi karmią nas media, ale o prawdach wiary...

Jeśli dalej stoimy beczynnie na rynku – usłyszmy Słowo Pańskie: „Idźcie i Wy do mojej winnicy”.

//

Black Stallion Winery, Napa Valley, California, USA
Wikimedia Commons

¹ <http://www.deon.pl/religia/kosciol-i-swiat/z-zycia-kosciola/art,15957,rady-parafialne-czym-sa-i-jak-dzialaja.html>

² www.katolsk.no

Służba Ochrony Praw Dziecka w Norwegii

Barnevernet i Norge

Głównym zadaniem Służby Ochrony Praw Dziecka (*barnevernet*) jest dbanie o dzieci, które znajdują się w trudnej sytuacji społecznej. Jest to upewnienie się, że dzieci i młodzież, którzy żyją w warunkach szkodzących ich zdrowiu i rozwojowi, uzyskają niezbędną pomoc i opiekę w odpowiednim czasie, co pozwoli im na dorastanie w bezpiecznym środowisku.

W Norwegii zarówno władze lokalne w gminach, jak i państwowe, mają obowiązek rozłożyć opiekę nad dziećmi. Każda gmina musi na swoim terenie mieć Służbę Ochrony Praw Dziecka, która może m.in. udzielać porad i wskazówek, przeprowadzać kontrole, podejmować decyzje na podstawie obowiązującego prawa lub przygotowywać sprawy do rozpatrzenia przez Komisję Wojewódzką Ochrony Praw Dziecka (*fylkesnemnda*) [organ rządowy, który podejmuje decyzję o przejęciu opieki nad dzieckiem, przymusowym umieszczeniu na obserwacji dzieci z problemami wychowawczymi, przymusowym leczeniu osób używających narkotyki i wnosi o pozbawienie praw rodzicielskich przez sąd – przyp. red.], a także realizować i podejmować dalsze działania.

Głównym obowiązkiem rodziców jest opieka i wychowanie swoich dzieci. Czasami rodzice potrzebują pomocy w wychowaniu dzieci, na przykład z powodu bardzo trudnej sytuacji życiowej. Może się zdarzyć, że rodzice nie są w stanie zapewnić swojemu dziecku dostatecznej opieki i poczucia bezpieczeństwa, jakiego potrzebuje. W takim przypadku jest potrzebna pomoc ze strony *barnevernet*.

40 procent dzieci zarejestrowanych jako otrzymujące pomoc ze Służby Ochrony

Fot. Tine Poppe

*Praw Dziecka w 2012 roku otrzymało porady i wskazówki. 20 procent otrzymało ofertę *besøkshjem* [np. w celu odciążenia rodziny lub dziecka, znajdujących się w trudnej sytuacji, dziecko przebywa jeden weekend w tygodniu u rodziny zastępczej – przyp. red.] i 19 procent dzieci otrzymało wsparcie finansowe. Na dzień 31 grudnia 2010, 30.316 dzieci otrzymało pomoc w domu. Ponad 80 % wszystkich dzieci, którym pomaga *barnevernet*, otrzymuje dobrowolną pomoc w domu. (Dane w oparciu o badania przeprowadzone przez SSB [Statistisk sentralbyrå - Główny Urząd Statystyczny – przyp. red.]*

Praca *barnevernet* jest mieszanką wsparcia i kontroli. Głównym zadaniem tych służb jest dostarczenie pomocy i wsparcia, aby rodzice mogli być w stanie sprostać swoim obowiązkom opiekuńczym i być w stanie je wypełniać.

Jako matka lub ojciec dziecka boisz się skontaktować z nami. Jako krewny, sąsiad, nauczyciel itp. jesteś może niepewny, nie chcesz się mieszać i odczuwasz lęk, ponieważ kontakt z *barnevernet* może wywołać u ciebie osobisty dyskomfort. W rezultacie wiele dzieci i rodziców nie otrzymuje pomocy i wsparcia, którego potrzebują, a które zagwarantowane są przez prawo. Ważne

jest, aby pamiętać, że większość tych, którzy otrzymują pomoc od *barnevernet*, otrzymują ją w domu.

Jeżeli jesteś niepewny i masz wątpliwości, powinieneś skontaktować się z *barnevernet*. Udzielamy przede wszystkim pomocy w domu, aby dziecko i rodzice mogli nadal żyć i mieszkać razem. Główną część naszej pracy to, jak my nazywamy, pomoc w domu.

Co się dzieje, gdy *barnevernet* otrzyma niepokojącą wiadomość?

Wiele spraw, które trafiają do *barnevernet*, zaczyna się od tego, że to rodzice sami kontaktują się z nami prosząc o pomoc w trudnej sytuacji. Jeśli na przykład nauczyciel, pielęgniarka szkolna, osoby pracujące w przedszkolu lub służbie zdrowia mają powody do obaw, że dziecko nie otrzymuje tej opieki jaką powinno, mają obowiązek zgłosić swoje obawy do Służby Ochrony Praw Dziecka.

Niepokojąca wiadomość

Gdy otrzymamy taką wiadomość, jesteśmy zobowiązani przyrzeć się sytuacji i rozważyć, czy należy podjąć szczegółowe badanie tej sytuacji, czy wiadomość może zostać oddalona.

Musimy to sprawdzić w ciągu tygodnia od otrzymania takiej wiadomości. Jeżeli *barnevernet* znajdzie powód do bliższego zajęcia się sprawą, może się zdarzyć, że skontaktujemy się z osobą, która przekazała nam wiadomość, w celu otrzymania więcej informacji na temat tego, co jest podstawą do zgłoszenia. Innym razem nie potrzebujemy tego, dlatego bezpośrednio zwracamy się do rodziców w celu dalszego rozpoznania sprawy. Rodzice otrzymują wtedy wezwanie do spotkania się z nami w naszym biurze lub zawiadomienie o naszej wizycie w domu.

Podczas takiego spotkania rodzice zostają poinformowani o otrzymaniu przez nas niekokojącej wiadomości i ewentualnie mają możliwość przeczytania jej. Następnie odbywa się rozmowa na temat treści tej wiadomości. Często istnieje potrzeba kontaktu z innymi instancjami czy osobami, które znają dziecko i jego rodzinę, takich jak na przykład ośrodek zdrowia, przedszkole, szkoła, poradnia pedagogiczno-psychologiczna (PP-tjeneste) itd. Rodzice zostają poinformowani o przysługujących im prawach, na przykład, że mają oni dostęp do dokumentów i raportów prowadzonej sprawy.

Poprzez badanie sprawy mamy za zadanie określić, czy istnieje potrzeba dalszego prowadzenia sprawy i podjęcia działań w oparciu o prawo. Alternatywą jest umorzenie sprawy. Jak wspomniano na początku, większość podejmowanych działań oparta jest, jak to mówimy, na dobrowolnej pomocy. I jak sygnalizowaliśmy wcześniej, ponad 80% dzieci, którym pomaga *barnevernet* otrzymuje dobrowolną pomoc w domu.

Podstawową zasadą naszej pracy jest to, że podejmowane przez nas działania mają być najlepsze dla dziecka. Główna zasada o tym, co jest najlepsze dla dziecka mówi, że tam gdzie zapotrzebowanie na opiekę i ochronę dziecka w praktyce jest niezgodne z interesem rodziców, tam interes dziecka i jego potrzeby stawiane są na pierwszym miejscu.

Zasada ta zapisana jest zarówno w norweskiej ustawie o ochronie praw dziecka (*barnevernloven*), jak i w międzynarodowej konwencji o prawach dziecka.

Decyzje o podjęciu działań przez *barnevernet* oparte są na najmniejszym naruszeniu tej zasady. Oznacza to, że nie należy wdrażać bardziej restrykcyjnych środków, niż to jest konieczne, aby osiągnąć możliwy do zaakceptowania poziom opieki nad dzieckiem. *Barnevernet* będzie na przykład rozważać mniej inwazyjne metody pomocy zanim podejmie działania polegające na przejściu opieki nad dzieckiem. Mogą to być na przykład wytyczne i porady dla rodziców itp. w celu polepszenia praktyk wychowawczych.

Wsparcie i pomoc

Barneveret we współpracy z rodzicami i dzieckiem może ustalić wiele form wsparcia i pomocy w domu. Taką formą pomocy może być na przykład dawanie rad i wytycznych, pomoc materialna, zapewnienie miejsca w przedszkolu i wiele różnych form wsparcia wychowawczego. Może być również pomocny krótkotrwały pobyt w rodzinie zastępczej lub ośrodka opieki dla dzieci.

Barnevernet ma obowiązek interweniować

Barnevernet ma obowiązek podjąć działania, jeśli różne środki pomocy w domu nie są wystarczające do zaspokojenia potrzeb dziecka. Przejęcie opieki nad dzieckiem zdarza się tylko w wyjątkowych sytuacjach. Jest to bardzo poważny krok zarówno dla dziecka jak i dla jego rodziców. Dlatego muszą istnieć solidne podstawy ku temu, zanim taka decyzja zostanie podjęta.

Jeśli dziecko ma zostać odebrane rodzicom i umieszczone poza domem rodzinnym bez ich zgody, decyzja o tym musi zostać podjęta przez *fylkesnemnda* na wniosek przedstawiony przez lokalny oddział *barnevernet*.

Barnevernet musi interweniować gdy:

- Dziecko ze względu na warunki panujące w domu lub z innych powodów wymaga wsparcia.
- Niewystarczająca jest codzienna opieka, którą dziecko otrzymuje lub istnieją poważne uchybienia w kontakcie osobistym i brak bezpieczeństwa, które są potrzebne do prawidłowego rozwoju.
- Rodzice nie dbają o to, aby dziecko chore, niepełnosprawne, wymagające specjalnej opieki miało zaspokojone wszystkie swoje potrzeby w zakresie leczenia i kształcenia.
- Dziecko jest maltretowane lub poddawane innym poważnym nadużyciom w domu.
- Jest wysoce prawdopodobne, że zdrowie lub rozwój dziecka mogą być zagrożone, ponieważ rodzice nie są w stanie wziąć pełnej odpowiedzialności za dziecko.
- Dziecko ma poważne problemy wychowawcze. Takie jak na przykład:
 - trwałe lub powtarzające się wykroczenia
 - stałe nadużywanie narkotyków.

Fot. Tine Poppe

Rady rodzinne

Tradycyjnie, to barnevernet decyduje o sprawach związanych z ochroną praw dziecka, a następnie przekazuje gotowe rozwiązanie rodzinie. Rodziny, które znajdują się w trudnej sytuacji mogą otrzymać pomoc ze strony rady rodzinnej. Coraz większa liczba oddziałów barnevernet w Norwegii zaczyna korzystać z rad rodzinnych, gdzie dziecko i rodzina wysuwane są na pierwszy plan. Rada rodzinna jest spotkaniem, w którym biorą udział członkowie całej rodziny i inne ważne dla dziecka osoby. Rodzina decyduje o tym, co jest ważne i potrzebne, aby dziecku i rodzinie żyło się lepiej.

Rada rodzinna zapewnia dziecku i jego rodzinie realny wpływ na sprawy związane z troską i opieką nad dzieckiem. Następnie barnevernet zajmuje stanowisko odnośnie rozwiązania, które zostało przyjęte wcześniej przez dziecko i jego rodzinę. Rada rodzinna może zdecydować o tym, że dziecko przyjdzie z wizytą weekendową do któregoś z członków rodziny, i/lub że dalsza rodzina będzie wspierała najbliższą rodzinę dziecka w zapewnieniu mu opieki, lub że dziecko przeprowadzi się do rodziny zastępczej, którą będzie jedno z rodzeństwa rodziców (ciocia, wujek).

Dzięki radzie rodzinnej większa liczba dzieci i młodzieży otrzymuje pomoc we własnej rodzinie i wśród swoich znajomych, zamiast trafiać do rodzin zastępczych lub do jednego z ośrodków opieki dla dzieci, gdzie nie znają one nikogo. Coraz większa liczba rodzin prosi o możliwość uzyskania pomocy za pośrednictwem rady rodzinnej.

Urząd ds. Dzieci, Młodzieży oraz Rodziny

Urząd ds. Dzieci, Młodzieży oraz Rodziny (Barne-, ungdoms og familiedirektoratet – Bufdir) jest rządową agencją realizującą zadania na obszarach takich jak: Służby Ochrony Praw Dziecka, poradni rodzinnych, równouprawnienia i niedyskryminacji oraz przemocy i nadużyć w relacjach intymnych. Urząd zarządza pięcioma obszarami, które świadczą usługi dla dzieci, rodziny oraz adopcji.

Bufdir ma wiele do zaoferowania młodym oraz rodzinom, które potrzebują wsparcia i pomocy. Między innymi program skierowany do rodziców: International Child Development Programme

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

(ICDP), który zawiera specjalny kurs oraz broszury informacyjne dla tych, którzy pracują z rodzinami mniejszości narodowych. Program odpowiada na potrzeby nowoprzybyłych z zagranicy rodziców, aby mogli otrzymać pomoc we właściwym sprawowaniu swojej roli w nowym społeczeństwie.

Można także otrzymać pomoc w placówkach rodzinnych Bufdir. Rodziny mogą otrzymać tam porady odnośnie życia codziennego, a także w przypadku problemów, konfliktów oraz kryzysów w rodzinie. Pracują tam między innymi psychologowie i socjologowie ze specjalnym wykształceniem w kierunku terapii rodzinnej.

Lepsza informacja dla rodziców pochodzących z zagranicy

Urząd ds. Dzieci, Młodzieży oraz Rodziny opracował w 2013 roku nową strategię komunikacji dla Służby Ochrony Praw Dziecka: «Barnevernet – en hjelper» [«Barnevernet – pomocnik» – przyp. red.]. Jednym z głównych celów tej strategii jest założenie, że: «Barnevernet będzie budować wzajemne poznanie i zrozumienie, że *barnevernet* jest godnym zaufania pomocnikiem w budowaniu zaufania wśród emigrantów i wielokulturowego społeczeństwa».

Strategia ta podkreśla, że barnevernet ma stworzyć miejsce do dialogu, współpracować z innymi instancjami, budować kompetencje kulturowe w świadczonych usługach, rozwijać usługę tłumaczenia na różne języki i zmniejszać przez to barierę językową.

Pracujemy teraz nad opracowaniem nowych stron internetowych jako część pracy w budowaniu i rozpowszechnianiu wiedzy wśród różnych grup odbiorców na temat pól działania naszego urzędu, w tym Służby Ochrony Praw Dziecka.

Bufdir pracuje nad ułatwieniem dostępu do informacji dla osób niemówiących w jęz. norweskim, i w tym roku chcemy udostępnić informacje o naszej ofercie

w dziewięciu językach obcych w internecie (Bufetat.no), między innymi w jęz. polskim.

//

Służba Ochrony Praw Dziecka

Służba Ochrony Praw Dziecka w Norwegii pomaga rodzicom w stworzeniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ich dzieci. Służba wspomaga i udziela pomocy dzieciom i rodzicom poprzez specjalistyczne poradnictwo i wsparcie rodziny (np. pośrednictwo w znalezieniu rodziny zastępczej na weekendy, porady dotyczące wychowania i różnego typu pomocy).

Ponad 40 tys. dzieci w Norwegii korzysta co roku z pomocy Służby Ochrony Praw Dziecka.

Służba Ochrony Praw Dziecka pomaga też dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji. Ocenia w każdym przypadku, czy dziecko potrzebuje pomocy. Nie każdy ma prawo do uzyskania pomocy z urzędu. Wg norweskiego prawa Służba Ochrony Praw Dziecka może interweniować wtedy, gdy uzna, że dziecko ma w domu złe warunki. W nielicznych przypadkach, np. gdy zagrożone jest zdrowie i bezpieczeństwo dziecka, Służba Ochrony Praw Dziecka może przenieść dziecko z domu rodzinnego do rodziny zastępczej lub instytucji opiekuńczej.

Jeśli rodzice nie zgadzają się na przeniesienie dziecka, mają prawo do adwokata na koszt państwa. Sprawa zostaje wtedy rozstrzygnięta przez organ niezależny od Służby Ochrony Praw Dziecka, Komisję Wojewódzką Ochrony Praw Dziecka.

Służba Ochrony Praw Dziecka ma oddziały w każdej gminie. Więcej informacji na temat Służby znajdziesz na stronie internetowej Twojej gminy.

Rejestracja do Kościoła katolickiego w Norwegii

Podajemy kilka możliwych sposobów rejestracji:

* wypełnij zamieszczony na następnej stronie formularz i oddaj go księdzu lub w biurze parafialnym

* na stronie internetowej: https://www.katolsk.no/personnummer_pl.php (strona w jęz. polskim)

* wyślij wiadomość e-mail na adres: personnummer@katolsk.no

(podając takie same dane jak na formularzu rejestracyjnym znajdującym się na następnej stronie)

Dzieci urodzone w Norwegii a ochrzczone w Polsce
trzeba także rejestrować w Norwegii.

Dopiero przyjechałeś do Norwegii?
A może właśnie zmieniłeś adres zamieszkania?
Poinformuj nas o tym.

Zmiana adresu zamieszkania w Norwegii

Wraz z szybko rosnącą liczbą zarejestrowanych katolików na terenie diecezji Oslo, którzy regularnie otrzymują od nas pocztę, zwiększa się również ilość zwrotów czasopism wysyłanych zarówno przez Kurie jak i przez lokalne parafie. Aby jak najlepiej zarządzać dostępnymi zasobami, które są w posiadaniu Kościoła, ważne jest aby katolicy oraz inne osoby, które regularnie otrzymują korespondencję od nas, powiadomiły o zmianie swojego adresu jak najszybciej po zaistnieniu tego faktu. Można to zrobić wysyłając wiadomość na adres: adresseforandring@katolsk.no lub wypełniając zamieszczony na następnej stronie formularz.

Nie ma dodatkowo potrzeby wysyłania zgłoszenia zmiany adresu do parafii, na terenie której mieszkamy. Wszystkie parafie, poszczególne wspólnoty i organizacje kościelne z terenu całej diecezji, czasopisma St. Olav, Informator Katolicki, a także czasopisma parafialne itp., używają tej samej listy adresowej.

Chcemy mieć możliwie najlepszy obraz wszystkich katolików
mieszkających na terenie naszych parafii.

FORMULARZ REJESTRACYJNY DO KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W NORWEGII

REGISTRERING AV KATOLIKKER I NORGE

Nazwisko / Etternavn		Imiona / Fornavn og mellomnavn	
Adres w Norwegii / Adresse i Norge		Kod pocztowy/ Miejscowość Postnummer / Sted	

	Dzień / Dag	Miesiąc / Måned	Rok / År	Norweski numer personalny / Personnummer
Data urodzenia / Fødselsdato				
Kraj urodzenia / Fødeland			Telefon	
Adres e-mail / E-post				

WSPÓŁMAŁŻONEK / EKTEFELLE

Nazwisko / Etternavn		Imiona / Fornavn og mellomnavn		
	Dzień / Dag	Miesiąc / Måned	Rok / År	Norweski numer personalny / Personnummer
Data urodzenia / Fødselsdato				
Kraj urodzenia / Fødeland			Telefon	
Adres e-mail / E-post				

DZIECI / BARN

Imię / Navn	Data urodzenia / Fødselsdato	Norweski numer personalny / Personnummer	Kraj urodzenia / Fødeland	Data i miejsce chrztu / Dato og dåpssted
1.				
2.				
3.				
4.				

Przepisy celne dla osób przybywających do Norwegii

Przyjeżdżając z Polski do Norwegii napotykasz się na wiele nowych zasad, którym należy się podporządkować. Są to między innymi przepisy dotyczące użytkowania pojazdów zarejestrowanych w innym kraju czy towarów, które można wwieźć ze sobą.

Fot. Tollvesenet/Charlotte Sverdrup

Czerwona i zielona strefa na lotnisku Gardermoen w Oslo.

Przeprowadzka do Norwegii

Gdy przeprowadzasz się na stałe lub tymczasowo do Norwegii, większość twojego majątku ruchomego, który chcesz przywieźć, wolny jest od cła i podatku.

Można przywieźć majątek bez płacenia cła i podatku, jeżeli:

- zamieszkiwałeś w innym kraju niż Norwegia przez co najmniej rok
- posiadałeś i używałeś danych przedmiotów w innym kraju i zamierzasz używać ich nadal w Norwegii
- wwozisz majątek w związku z przeprowadzką do Norwegii.

Należy wypełnić specjalną deklarację dla importu towarów (Innførsel av flyt-egods. Erklæring), którą można znaleźć na stronie: www.toll.no.

Użytkowanie samochodu zarejestrowanego w Polsce

Ogólna zasada jest taka, że samochodu lub innego pojazdu zarejestrowanego w Polsce można używać jedynie w przypadku, jeżeli pobyt w Norwegii

jest ograniczony czasowo lub na stałe zamieszkuje się za granicą.

Jest bardzo ważne, aby zorientować się w przepisach zanim przywieziesz swoje mienie lub zaczniesz użytkować pojazd zarejestrowany w Polsce na terenie Norwegii. Jeżeli zasady zostaną złamane, należy zapłacić opłatę za samochód, może również zostać nałożona dodatkowa opłata.

Jeżeli korzystasz w Norwegii z pojazdu zarejestrowanego za granicą (np. w Polsce), musisz zawsze być w stanie udokumentować, że spełniasz warunki na jego użytkowanie.

Tymczasowy pobyt w Norwegii

Jeżeli planujesz tymczasowy pobyt w Norwegii, nieprzekraczający dwóch lat, możesz podczas swojego pobytu użytkować pojazd zarejestrowany w Polsce lub w innym kraju.

Aby pobyt uważany był za tymczasowy, nie można przebywać ani być zarejestrowanym w Rejestrze ewidencji ludności w Norwegii dłużej niż 365 dni w ciągu dwóch ostatnich lat przed przyjazdem do Norwegii.

• Pobyt nieprzekraczający roku

Jeżeli planujesz przebywać w Norwegii do jednego roku, możesz przywieźć i użytkować polski pojazd bez ubiegania się o pozwolenie Służby Celnej (Tollvesenet). Należy zawsze być w stanie udowodnić, że pobyt nie przekroczy jednego roku, od momentu wjazdu do Norwegii.

• Pobyt do dwóch lat

Jeżeli jesteś w stanie udokumentować, że pobyt w Norwegii nie będzie dłuższy niż dwa lata od przyjazdu do tego kraju, możesz ubiegać się o tymczasowe prawo używania zagranicznego pojazdu na terenie Norwegii na drugi rok pobytu. Podanie należy wysłać do Służby Celnej w ciągu pierwszego roku pobytu, licząc od daty wjazdu do Norwegii.

Stale miejsce zamieszkania za granicą

Jeśli jesteś rezydentem w Polsce, możesz również użytkować pojazd zarejestrowany za granicą w Norwegii. W tym przypadku nie trzeba ubiegać się o żadne pozwolenie od Służby Celnej.

Rodzina w Polsce

Jesteś uważany za rezydenta w Polsce, jeśli mieszkasz tam razem ze swoim współmałżonkiem lub dzieckiem poniżej 18-go roku życia i odwiedzasz ich regularnie, zazwyczaj przynajmniej raz w miesiącu. Jeśli spełniasz ten warunek, możesz używać pojazd zarejestrowanych w Polsce na terenie Norwegii.

Turyści w Norwegii

Jeśli jesteś turystą, który ani nie mieszka, nie studiuje, nie pracuje albo nie ma współmałżonka ani dziecka poniżej 18-og roku życia w Norwegii, możesz używać pojazdu zarejestrowanego w Polsce podczas wizyty.

Osoba dojeżdżająca do pracy w Norwegii

Dojeżdżasz z Polski lub innego kraju do pracy lub aby studiować w Norwegii, uważany jesteś za osobę mającą stałe miejsce zamieszkania w tym kraju, z

którego dojeżdżasz. Wtedy możesz korzystać z pojazdów zarejestrowanych w Polsce jeżeli:

- Dojeżdżasz każdego dnia, lub
- Przebywasz w innym kraju niż Norwegia przez więcej niż 185 dni w ciągu roku.

Nie możesz być zarejestrowany w norweskim Rejestrze ewidencji ludności lub mieszkać razem ze współmałżonkiem lub dzieckiem poniżej 18-go roku życia w Norwegii.

Praca i nauka w innym kraju

Jeżeli masz stałą pracę lub uczestniczysz w zajęciach szkolnych lub studiujesz w innym kraju niż Norwegia, jesteś zaliczany do osób mieszkających na stałe w tym kraju i będąc w Norwegii możesz używać pojazdu zarejestrowanego w Polsce. Nie możesz być zarejestrowany w norweskim Rejestrze ewidencji ludności lub mieć współmałżonka lub

dziecka poniżej 18-go roku życia przebywającego w Norwegii.

Praca i nauka w innym kraju

Jeżeli posiadasz stałe miejsce zamieszkania w Norwegii, z reguły nie możesz używać tutaj pojazdów zarejestrowanych w Polsce. W niektórych przypadkach jest to dozwolone, jednakże po spełnieniu pewnych warunków. Większość przypadków wymaga ubiegania się o pozwolenie Służby Celnej na prowadzenie pojazdu.

Kontakt ze Służbą Celną

Jeżeli w danym momencie nie spełniasz określonych wymagań, nie możesz w dalszym ciągu używać pojazdu zarejestrowanego za granicą na terenie Norwegii. Musisz niezwłocznie skontaktować się ze Służbą Celną.

Jeśli nie jesteś pewny, czy możesz korzystać z pojazdu zarejestrowanego w Polsce przebywając w Norwegii, więcej informacji znajdziesz na naszej stronie internetowej:

www.toll.no. Tam znajdują się między innymi informacje w języku polskim na temat korzystania z pojazdów zarejestrowanych za granicą. Zapraszamy również do kontaktu telefonicznego ze Służbą Celną pod numerem telefonu: (+47) 0 30 12.

Towary zakupione w innym kraju
Gdy przyjeżdżasz do Norwegii z Polski lub innego kraju, możesz zabrać ze sobą towary do wartości określonej górną granicą bez płacenia cła ani podatku VAT. Istnieją specjalne regulacje odnośnie między innymi alkoholu, wyrobów tytoniowych, mięsa i sera.

Górna granica wartości

Dłużej niż doba

Jeśli przebywałeś poza granicami Norwegii dłużej niż 24 godziny, możesz wwieźć ze sobą towary na łączną kwotę do 6.000 koron norweskich bez płacenia cła i podatku akcyzowego. Ta kwota stanowi całkowitą sumę za wszystkie zakupione towary, włączając te, które wchodzi w normy ilościowe.

Dłużej niż doba

Jeśli przebywałeś poza granicami Norwegii krócej niż 24 godziny, możesz jednorazowo, w ciągu 24 godzin, wwieźć towary o łącznej wartości do 3000 koron norweskich bez konieczności uiszczenia cła i podatku akcyzowego. Kwota ta stanowi całkowitą sumę wszystkich zakupionych towarów, włączając te, które wchodzi w normy ilościowe. Proszę pamiętać, że wyroby alkoholowe i/lub tytoniowe w ilości ograniczonej limitem można przywieźć tylko wtedy, gdy możliwe jest udokumentowanie opłaconej akcyzy w jednym z krajów

Fot. Tollvesenet/Charlotte Sverdrup

Svinesund

członkowskich EOG. Dlatego nie możesz robić zakupów w sklepach bezcłowych.

Towary ponad limit wartościowy podlegające oczeniu

Jeżeli zakupiłeś towary na sumę przekraczającą limit wartościowy, należy zapłacić 25 procent podatku VAT od większości towarów. Ponadto istnieje kilka towarów, od których należy zapłacić cło. Mówiąc w uproszczeniu, jedynie ubrania oraz żywność podlegają oczeniu.

Opłaty celne można uiścić przejeżdżając przez strefę na granicy oznaczoną kolorem czerwonym. Należy się upewnić, że przejście graniczne, które wybrałeś posiada czynne biuro obsługi celnej.

Możesz sam wybrać, które towary mogą wejść w skład limitu wartościowego.

Przykład:

Przebywałeś poza granicami Norwegii przez ponad 24 godziny i kupiłeś kanapę za 5.000 koron oraz wózek dziecięcy za 3.000 koron. W tym przypadku bardziej opłacalnym będzie, aby kanapa stanowiła część limitu wartościowego i dokonanie opłat za wózek.

Należy pamiętać o tym, że jeśli wartość jednego towaru przekroczy limit, trzeba zapłacić cło i podatek akcyzowy od całej kwoty zakupionego towaru. Jeśli na przykład zakupiona została kanapa za 10.000 koron, należy zapłacić podatek od całej wartości kanapy.

Dłużej niż doba

Normy ilościowe tych towarów muszą znajdować się w limicie wartościowym.

Normy ilościowe dla napojów alkoholowych:

Wódki/likieri itp. zawartość alkoholu od 22 % do 60 %	1 liter
Wino itp. od 4,7 % do 22 %	1,5 litra (2 butelki)
Piwo ponad 2,5 % (również piwo mocne), lub gazowane napoje alkoholowe o zawartości alkoholu od 2,5% do 4,7 %	2 litry (6 butelek/puszek 0,33 l)

Przykład 1

1 liter wódki + 1,5 litra wina (2 butelki) + 2 litry piwa (6x0,33 l)

Przykład 2

3 litry wina (4 butelki) + 2 litry piwa (6x0,33 l)

Przykład 3

5 litrów piwa (15x0,33 l)

Normy ilościowe dla wyrobów tytoniowych

Można zabrać ze sobą:

- 200 sztuk papierosów lub 250 gramów innych wyrobów tytoniowych, np. snus, oraz
- 200 bibulek tytoniowych

Dewizy

Musisz zgłosić środki płatnicze o wartości przekraczającej 25 tys. koron.

Jeżeli masz przy sobie środki płatnicze o wartości przekraczającej 25.000 koron norweskich przy wjeździe lub wyjeździe z Norwegii, musisz zawiadomić o tym Służby Celne. Nie składając powiadomienia ryzykujesz konieczność zapłaty kary w wysokości 20% od całej kwoty lub przekazanie sprawy na policję.

//

Akcja adwentowa 2013: "Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj"

– Zwalczanie ubóstwa i powszechne prawo do posiłku w DR Kongo

Co roku Norweska Młodzież Katolicka (NUK) organizuje akcję adwentową, z której dochody przeznaczone są na projekt Caritasu Norge. Dochód z tegorocznej akcji przekazany zostanie na działalność Caritasu na rzecz zwalczania ubóstwa i ochrony powszechnego prawa do posiłku w Demokratycznej Republice Konga.

W swoim orędziu z okazji Światowego Dnia Pokoju 1 stycznia, papież Benedykt XVI podkreślił, jak ważne są starania na rzecz walki z ubóstwem, także w kontekście pokoju na świecie. Swoje rozważania oparł na wypowiedzi swojego poprzednika, papieża Jana Pawła II: "Zagrożeniem dla pokoju w świecie staje się inne jeszcze zjawisko: wielu ludzi, a nawet całe narody żyją dziś w warunkach skrajnego ubóstwa. Nierówności między bogatymi i ubogimi stają się coraz jaskrawsze nawet w krajach najbardziej rozwiniętych gospodarczo. Problem ten musi niepokoić sumienie ludzkości, jako że wielka liczba osób żyje w warunkach, które uwłaczają ich wrodzonej godności, co stanowi przeszkodę dla autentycznego i harmonijnego postępu całej wspólnoty światowej"

Katolicka nauka społeczna przyznaje pierwszeństwo ubogim i uczy, że ziemskie zasoby są dobrem uniwersalnym, należącym do wszystkich. Wymaga od nas również, byśmy pomagali bliźnim, zgodnie z zasadą solidarności.

O DR Konga

Demokratyczna Republika Konga (DR Konga) leży w Afryce Środkowej i jest drugim co do wielkości krajem tego kontynentu, a jego powierzchnia wynosi 2,35 mln km². Przy 70 milionach mieszkańców plasuje się na czwartym miejscu wśród najbardziej zaludnionych krajów Afryki.

Odkąd DR Konga wyzwoliła się spod belgijskiego panowania, dotykana była

Fot. Neil Palmer - CIAT

licznymi konfliktami i wojnami. Kilka lat po osiągnięciu niepodległości w 1960 roku, do władzy doszedł generał Joseph Mobutu, który przyjął imię Mobutu Sese Seko i zmienił nazwę kraju na Zair. Ustanowił on represyjną dyktaturę i rządził państwem do roku 1997, kiedy to został obalony w wyniku zamachu stanu. Doprowadziło to do wojny domowej, w której w latach 1998-2003 zginęło ponad 3,5 miliona osób. Od 2003 roku wojny między armią i grupami zbrojnymi zmusiły miliony mieszkańców do ucieczki. Efektem jest największy na świecie kryzys humanitarny.

W ostatnich latach sytuacja trochę się ustabilizowała i umożliwiła powrót do miejsca zamieszkania niektórym wypędzonym rodzinom. Wielu z uciekinierów musiało porzucić swoją ziemię i dziś brakuje im ziaren i narzędzi, aby ponownie uprawiać rolę. Duża liczba wypędzonych nie ma też sprzętu kuchennego i innego podstawowego wyposażenia. We wschodniej części DR Konga powracający do domów nie mają co jeść. Według Globalnego Wskaźnika Głodu, ponad 70% ludności DR Konga nie ma dostępu do wystarczającej ilości jedzenia. Oznacza to, że niemal 48 milionów Kongijczyków cierpi z powodu

chronicznego głodu. Na chwilę obecną liczba mieszkańców wypędzonych ze swojej ziemi wynosi 2,6 miliona.

Działalność Caritasu w DR Konga

Konga jest krajem o największej liczbie katolików w Afryce. Katolikami jest 40% ludności, a religia odgrywa ważną rolę w ich życiu. Kościół katolicki jest więc jedną z najważniejszych instytucji w tym państwie i posiada rozległą sieć. Caritas Konga (Caritas-Développement Congo) składa się z 47 organizacji na poziomie regionalnym, przyporządkowanym biskupstwu. W skład tych organizacji regionalnych wchodzi łącznie 1229 komitetów na poziomie lokalnym, docierających do 10 000 społeczności lokalnych.

Działalność Caritasu w DR Konga skupia się na polepszeniu warunków życia ludności w ośmiu wiejskich społecznościach lokalnych. Jej celem jest stworzenie mieszkańcom okazji do zdobycia jedzenia poprzez własną pracę. To właśnie ta inicjatywa zostanie dofinansowana poprzez Akcję Adwentową 2013.

Projekt towarzyszący Akcji Adwentowej

Akcja Adwentowa wesprze 5-letni program opracowany we współpracy

Fot. Russell Watkins-Department for International Development

z ludnością lokalną i Caritasem Kongo. Poprzez tę inicjatywę chcemy zapewnić lepszy dostęp do żywności w szeregu wiejskich społeczności lokalnych w DR Kongo poprzez zwiększenie ilości posiłków w ciągu dnia oraz ograniczenie niedożywienia, zwłaszcza wśród dzieci i kobiet w ciąży. Cel ten chcemy osiągnąć organizując rolników w spółdzielniach, zwiększając ich zarobki, organizując szkolenia w zakresie efektywnych i opłacalnych metod uprawy ziemi oraz przedsiębiorczości związanej z rolnictwem, między innymi korzystając z programu mikrokredytów. Jednocześnie we wszystkich aspektach projektu przywiązuje się wielką wagę do środowiska naturalnego, zarówno poprzez sadzenie lasów, jak i nacisk na metody uprawy ziemi, które są nie tylko skuteczne, ale także opłacalne i przyjazne środowisku.

Program ma również na celu wzmocnienie praw kobiet, poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat demokracji i praw człowieka, jak również zmniejszenie ilości przemocy. Drogą do tego celu jest zatrudnianie kobiet w roli kierowniczek niektórych spółdzielni rolniczych oraz zaoferowanie im nauki czytania i pisania, jako że dzisiejsze mieszkanki Kongo są w znacznym stopniu analfaberkami. Dostaną również możliwość odbycia szkolenia dotyczącego systemu sądowniczego i praw kobiet. Powstaną też rady lokalne zajmujące się pokojowym rozwiązywaniem konfliktów.

Kilka historii związanych z projektem

Program rolniczy w DR Kongo rozpoczął się w 2013 roku, ale rok wcześniej przeprowadziliśmy projekt próbny w dwóch

spośród regionów, w których działamy aktualnie. Poniżej prezentujemy kilka krótkich historii ludzi biorących udział w projekcie.

Sikola Adele ma 39-lat i jest matką ośmiorga dzieci. Mieszka w wiosce Lubao-gare, 260 km od miasta Kindu, leżącego we wschodnim Kongo, w prowincji Maniema. Rolnictwo jest głównym źródłem jej zarobków i działalnością, która w znacznej mierze zapewnia jej jedzenie. – Poprzez projekt poszerzyłam swoją wiedzę na temat uprawy ziemi, między innymi przesłam szkolenie dotyczące metod uprawy, nauczyłam się czytać i pisać, wzięłam udział w zajęciach na temat równouprawnienia kobiet i mężczyzn – opowiada Sikola. Jest niezmiernie wdzięczna za możliwość udziału w tym projekcie. – Dzięki niemu potrafię czytać, pisać i korzystać

z telefonu komórkowego, czego nie umiałam wcześniej – dodaje.

Joseph Masudi mieszka w wiosce Lubao. Ma 57 lat, jest żonaty i ma 13 dzieci. Opowiada, że od 1960 roku wieś nie otrzymała żadnej pomocy. Ten projekt jest więc pierwszym, który przeprowadzono w tym regionie. – Wiedza na temat uprawy ziemi, którą mi przekazano, pozwoliła mi zwiększyć produkcję – tłumaczy. Na przestrzeni 25 arów ziemi udało mu się wyprodukować 8 worków orzechów ziemnych, każdy z nich o wadze 300 kg. Zanim wziął udział w projekcie, na tej samej przestrzeni produkował 2 worki po 200 kg. – Dochody ze sprzedaży przeznaczyłem na wysłanie dzieci do szkoły, opłatę usług medycznych dla członków rodziny i potrzebny sprzęt domowy – mówi Joseph.

//

Wspomóż tegoroczną akcję adwentową

Twój wkład może pomóc wielu potrzebującym w DR Kongo rozpocząć nowe życie!

Wspomóż tegoroczną akcję adwentową podczas zbiórki Norweskiej Młodzieży Katolickiej lub przelej darowiznę na konto 8200.01.93433. Jako tytuł wpłaty podaj "Adventsaksjonen 2013".

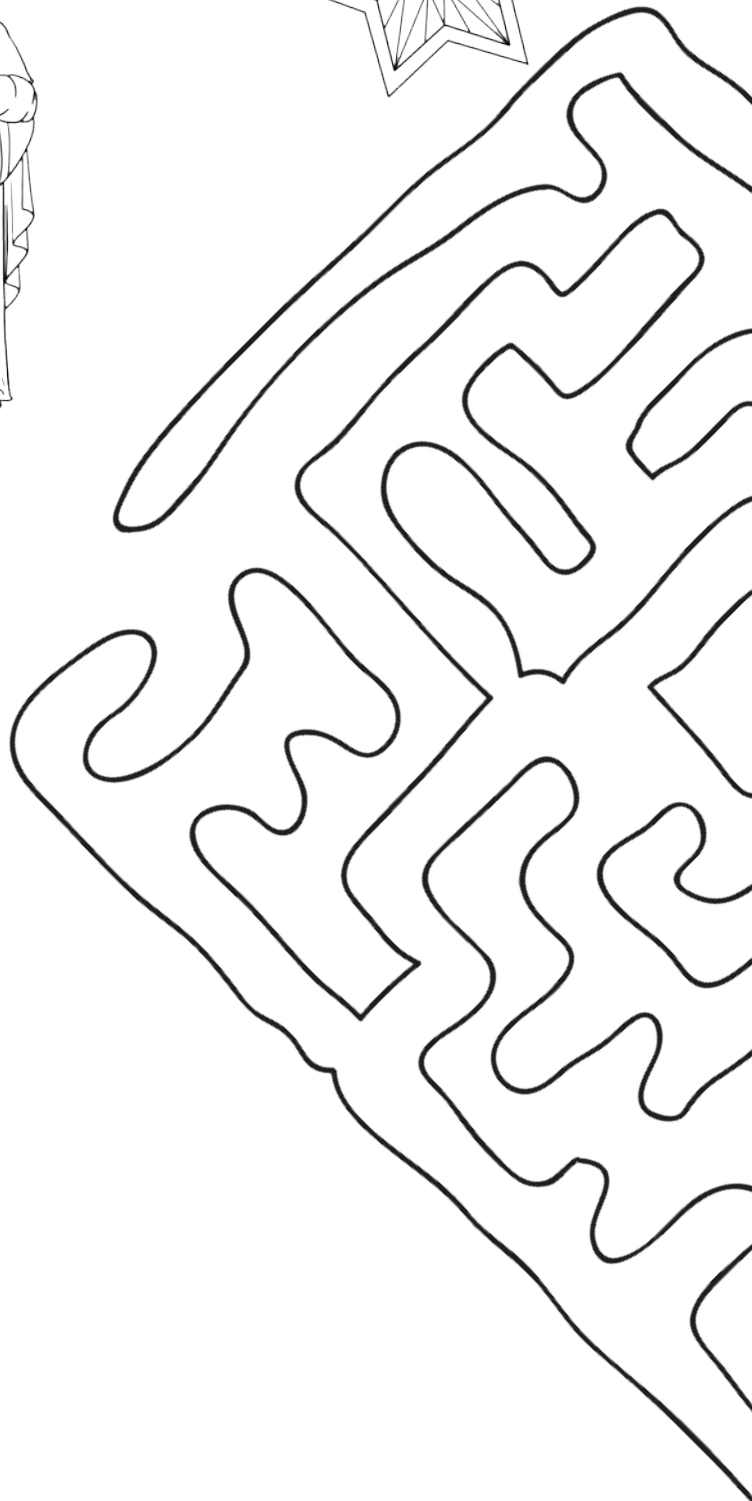
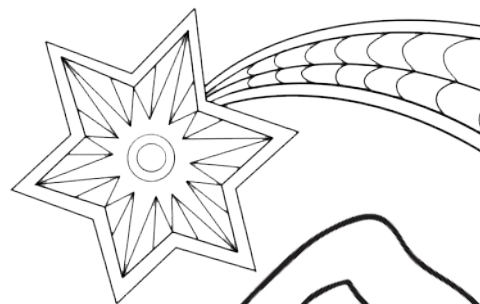
Możesz również pomóc przez Internet i przeczytać więcej na temat akcji adwentowej na stronie www.caritas.no lub www.adventsaksjonen.no.

Fot. Russell Watkins-Department for International Development

**Pomóż Trzem Królom znaleźć drogę do nowonarodzonego Jezusa.
Pokoloruj obrazki.**

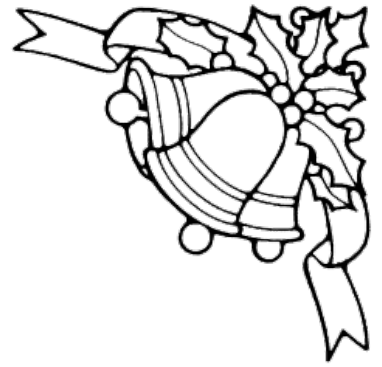

Cicha noc, święta noc,
pokój niesie ludziom wszem,
a u żłóbka Matka Święta
czuwa sama uśmiechnięta,
nad Dzieciątka snem.

Cicha noc, święta noc,
pastuszkowie od swych trzód
biegną wielce zadziwieni,
za anielskim głosem pieni,
gdzie się spełnił cud.

Cicha noc, święta noc,
narodzony Boży Syn,
Pan wielkiego majestatu
niesie dziś całemu światu
odkupienie win.

**Hjelp de tre vise menn å finne veien til Jesusbarnet.
Fargelegg bildene.**

Glade jul, hellige jul!
Engler daler ned i skjul.
Hit de flyver med paradis grønt,
hvor de ser hva for Gud er skjønt.
Lønnlig i blant oss de går.
Lønnlig i blant oss de går.

Julefryd, evig fryd,
hellig sang med himmelsk lyd!
Det er engler som hyrdene så,
dengang Herren i krybben lå.
Evig er englenes sang.
Evig er englenes sang.

Fred på jord, fryd på jord,
Jesusbarnet i blant oss bor.
Engler synger om barnet så smukt,
han har himmeriks dør oppslukt.
Salig er englenes sang.
Salig er englenes sang.

Salig fred, himmelsk fred,
toner julenatt herved.
Engler bringer til store og små
bud om ham som i krybben lå.
Fryd deg hver sjel han har frelst!
Fryd deg hver sjel han har frelst!

Święta Bożego Narodzenia są dla nas wszystkich Świętami radości, miłości i pokoju. Dlatego nasze serca wypełnione są obecnością przychodzącego Jezusa.

Niech pokój i miłość gości w naszym życiu, a radość rozprasza wszelkie smutki. Łaska i błogosławieństwo Nowonarodzonego Dzieciątka Jezus niech jest obecna każdego dnia.